

prima instanță: R. Costru
(Judecătoria Nisporeni)

Instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2r-1088/16

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către avocatul Miroslav Căuș în interesele lui Serghei Ciobanu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Primăriei com. Trușeni, mun. Chișinău împotriva lui Serghei Ciobanu cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță și încasarea sumei de 505 945 lei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea lui Serghei Ciobanu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Serghei Ciobanu, fiindu-i acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat,

c o n s t a ț ă:

La 10 octombrie 2014, Primăria com. Trușeni, mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Ciobanu prin care a solicitat repunerea în termenul de adresarea în instanța de judecată, încasarea de la Serghei Ciobanu a sumei datorate de 505 945 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că terenul cu număr cadastral 8039316.142 a aparținut unității administrativ teritoriale Trușeni, mun. Chișinău până la dispunerea lui la licitație.

Conform Deciziei Consiliului Comunal Trușeni nr. 05/3 din 11 iunie 2008 pârâțul Serghei Ciobanu a fost desemnat ca câștigător la procurarea terenului în cauză cu suprafață de 0,4245 ha la prețul de 583 465 lei, în care se include cuantumul taxei de stat acontului de 57 520 lei achitat de către Serghei Ciobanu pentru participare la licitație, restul sumei de 505 945 lei urma să fie achitat până la semnarea contractului.

Cu toate acestea la 10 august 2009 a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare a terenului indicat supra, autentificat de notarul Evghenii Berghii cu nr. 5553, însă plata până în prezent nu a fost efectuată.

Astfel, conform pct.2 al contractului s-a stabilit că prețul imobilului înstrăinat, stabilit de către părți de comun acord constituie 583 465 lei, care va fi achitat de către cumpărător până la semnarea contractului, sumă care nu a fost achitată.

Serghei Ciobanu a înstrăinat terenul în cauză la 08 iunie 2010 lui Bărdahan Larisa, aceasta din urmă la 18 decembrie 2010 la înstrăinat lui Ion Schendre și Nina Schendrea. Deși Ciobanu Serghei a înstrăinat terenul respectiv nu a achitat Primăriei com. Trușeni, mun. Chișinău, prețul convenit în contractul de vânzare-cumpărare.

Totodată, Serghei Ciobanu potrivit ordinelor de plată nr. 246364316 din 07 septembrie 2010 și nr. 246841259 din 16 septembrie 2011 a efectuat două transferuri pe contul Primăriei com. Trușeni, mun. Chișinău în sumă de 20 000 lei.

Prin urmare, conform actului de verificare datoria lui Serghei Ciobanu către Primăria com. Trușeni, mun. Chișinău constituia 505 945 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 26 octombrie 2015 s-a admis cererea Primăriei com. Trușeni, mun. Chișinău către Serghei Ciobanu, s-a repus în termenul de adresare în judecată Primăria com. Trușeni, mun. Chișinău și s-a încasat de la Serghei Ciobanu în beneficiul Primăriei com. Trușeni, mun. Chișinău datoria în sumă de 505 945 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 26 octombrie 2015 Ciobanu Serghei a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Nisporeni din 26 octombrie 2015 solicitând scutirea parțială a taxei de stat și casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Nisporeni din 26 octombrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Primăria com. Trușeni, mun. Chișinău împotriva lui Ciobanu Serghei cu privire la repunerea în termen și încasarea datoriei să fie respinsă ca neîntemeiată și tardivă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, s-a respins cererea depusă de Ciobanu Serghei privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, ca neîntemeiată. Nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 9 883,76 lei până la 07 aprilie 2016, ora 14:30. S-a explicat apelantului că în cazul neachitării taxei de stat, cererea de apel va fi restituită fără de examinare.

La 05 aprilie 2016 avocatul Miroslav Căuș, în interesele lui Serghei Ciobanu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, solicitând, casarea încheierii recurate și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016 a fost respins recursul declarat de către avocatul Miroslav Căuș în interesele recurentului Serghei Ciobanu și a fost menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 a fost restituit avocatului Miroslav Căuș în interesele lui Serghei Ciobanu cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016 a fost admis recursul declarat de către avocatul Miroslav Căuș în interesele lui Serghei Ciobanu, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 cu restituirea pricinii spre rejudecare de la faza primirii apelului pe rol.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 respins cererea depusă de Ciobanu Serghei privind scutirea de la plata taxei de stat la

depunerea cererii de apel. S-a comunicat lui Serghei Ciobanu despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 8383,76 lei, stabilindu-i un termen suplimentar până la data de 08 decembrie 2016, ora 14.00. S-a explicat apelantului că în cazul neachitării taxei de stat, cererea de apel va fi restituită fără de examinare.

La 01 decembrie 2016, avocatul Miroslav Căuș în interesele lui Serghei Ciobanu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, cerînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri prin care apelantul Serghei Ciobanu să fie scutit parțial de la plata taxei de stat în limita sumei de 1500 lei.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, la emiterea încheierii instanța de apel nu a ținut cont de lipsa veniturilor apelantului Serghei Ciobanu, ignorând astfel dispozițiile hotărârii Plenului CSJ nr. 25 din 28 iunie 2004.

Menționează că la cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat Ciobanu Serghei a anexat informația privind veniturile sale salariale din cadrul Asociației Obștești Clubul de Hochei pe Gheață „Platina” din care rezultă lipsa veniturilor în perioada de referință. Greșit instanța de apel a reținut că apelantul nu a anexat dovezi privind lipsa veniturilor salariale prezentate de apelant la depunerea apelului.

Susține că instanța de apel a examinat cererea de scutire în lipsa lui Ciobanu Serghei și a reprezentantului acestuia care a depus cerere de amânare, privind posibilitatea prezentării probelor suplimentare în sprijinul cerinței formulate. Astfel, prin respingerea cererii de amânare, examinării cererii și adoptării încheierii de respingere a cerinței de scutire de la plata taxei de stat, instanța de apel a încălcat dreptul lui Serghei Ciobanu la un proces echitabil garantat de art. 6.1 al Convenție Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că, încheierea instanței de apel este emisă la 17 noiembrie 2016, iar cererea de recurs a fost depusă la 01 decembrie 2016. Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

S-a stabilit că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie

2016, s-a respins cererea depusă de Ciobanu Serghei privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și i-a fost acordat ultimului termen suplimentar până la 08 decembrie 2016, ora 14.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 8383,76 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea instanței de apel legală și întemeiată, iar recursul neîntemeiat din următoarele considerente.

Apelantul la depunerea apelului, precum și suplimentar prin cerere a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat la judecarea apelului în limita sumei de 1500 lei, anexând certificat privind lipsa bunurilor imobile, certificat privind lipsa restanțelor față de bugetul public național, certificat pentru veniturile calculate și achitate în folosul persoanei fizice.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul art. 85 alin. (4) CPC și art. 4 din Legea taxei de stat se deduce că pentru scutirea de plata taxei de stat, solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 368 al. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei urmează că Primăria com. Trușeni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, solicitând încasarea datoriei derivată din raporturile de vânzare-cumpărare dintre părți. Prin urmare, litigiul în cauză este unul patrimonial.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat de a respinge cererea lui Serghei Ciobanu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat cu acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în sumă de 8383,76 lei până la 08 decembrie 2016, ora 14.00.

Colegiul conchide că scutirea de la plata taxei de stat se dispune în baza unor

probe pertinente, însă la materialele dosarului nu există suficiente probe veridice și reale care indică nemijlocit asupra situației materiale care să reflecte situația precară la moment a solicitantului și imposibilitatea achitării taxei de stat.

Argumentul recurentului precum că potrivit informației privind veniturile sale salariale din cadrul Asociației Obștești Clubul de Hochei pe Gheață „Platina” din care rezultă lipsa veniturilor, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Recurentul nu a prezentat probe suplimentare în vederea justificării imposibilității achitării integrale a taxei de stat la depunerea cererii de apel și care ar demonstra că nu deține și alte mijloace financiare, or, în susținerea acestei afirmații nu au fost prezentate înscrisuri suficiente și confirmative.

Prin urmare impunerea achitării plății taxei de stat, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art.85 Codul de procedură civilă, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel în temeiul legii a dispus obligarea apelantului de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, or înaintând cerere de apel fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscând despre necesitatea prezentării acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de aceasta.

Prin urmare instanța de recurs atestă că recurentul Serghei Ciobanu nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care indică că, părțile sânt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că odată cu solicitarea scutirii de la plata taxei de stat, actele ce confirmă starea materială precară invocată urmau a fi anexate la depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia netemeinicii cererii privind scutirea parțială de la plata taxei de stat și că cererea de apel nu corespunde exigențelor prevăzute de art. art. 364 și 365 Codul de procedură civilă, acordându-i apelantului termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Miroslav Căuș în interesele lui Serghei Ciobanu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Primăriei com. Trușeni, mun. Chișinău împotriva lui Serghei Ciobanu cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță și încasarea sumei de 505 945 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru